

SOPRONKÖVESD

HOSSZÚ TÁVÚ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

2016-2030.

A zöldszívű falu

MEGBÍZÓ: Sopronkövesd Község Önkormányzata

KÉSZÍTETTE: TÉR-T-REND Kft., ECORYS MAGYARORSZÁG Kft.

2016. december

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	3
<u>1. JÖVŐKÉP</u>	
1.1. SOPRONKÖVESD JÖVŐKÉPE	4
1.2. TELEPÜLSÉFEJLESZTÉSI ELVEK	6
<u>2. CÉLOK</u>	
2.1. CÉLRENDSZER	8
2.2. AZ ÁTFOGÓ CÉLOK TARTALMA	9
2.3. ILLESZKEDÉS	12
<u>3. TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOK</u>	
3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLSÉRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ADATOK	13
3.2. A KONCEPCIÓ TÉRBELI VONATKOZÁSAI	13
3.3. ÖRÖKSÉGVÉDELEM	16
<u>4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI</u>	
4.1. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZER.....	18
4.2. A MEGVALÓSÍTÁST SEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK.....	18
4.3. JAVASLAT A VÁLTOZÁSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE	19

BEVEZETÉS

A településfejlesztési koncepció az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) szerint a képviselőtestület által elfogadott dokumentum, amely a települések hosszú távú fejlesztési elképzeléseit foglalja össze. A koncepció biztosítja a településfejlesztés összehangolt megvalósulását; rendszerbe foglalja a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket. A koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természetes és épített adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontokat és az ezeket biztosító intézményi rendszereket kell megvizsgálni.

Jelen településfejlesztési koncepció a 314/2012.(XI.8.) kormányrendeletben foglaltaknak megfelelő metodikával készült. A Hosszú távú Településfejlesztési Koncepció (TFK) első kötete, a Megalapozó tanulmány pedig 2 fejezetből áll (Helyzetfeltárás, Helyzetelemzés és -értékelés). Jelen, második kötet tartalmazza a település hosszú távú jövőképét, a célok rendszerét és a megvalósítás eszközeinek és a szükséges intézményi háttér leírását.

Sopronkövesd község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 126/2016. (XII.13.) önkormányzati határozatával elfogadta a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8.) kormányrendelet 30. (4) bekezdésének megfelelően, hogy az elkészült megalapozó vizsgálat megfelel a tervezés alapjának. E határozat mellékletét képezi továbbá a község fejlődési irányát meghatározó Jövőkép és célrendszer c. dokumentum.

1. JÖVŐKÉP

Sopronkövesd község Soprontól 25 km-re, a Kisalföld nyugati határszélén található. A falut autóval a 84-es számú főúton, illetve a Sopron-Szombathely vasútvonalon lehet megközelíteni. Több mint 1200 fő él a faluban, az utóbbi években többen érkeztek az ország különböző részéből, főleg Ausztria közelsége és a nagy számú helyi munkalehetőség miatt.

A település nyugati határában ered a Kardos-ér, felszíni vizeit a Füles-patak gyűjti össze, mely átszeli a falut. Sétákra, kirándulásokra alkalmas az Agg-hegy és környéke. Legmagasabb pontján van a múlt században épült remetelak, ma Szent László-kápolna.

1.1. SOPRONKÖVESD JÖVŐKÉPE

A jövőkép felvázolja a község elérendő ideális jövőbeli állapotát (15-20 éves távlatban) a társadalom, a gazdaság és a környezet vonatkozásában.

A község **előző hatályos településfejlesztési koncepciója 2005-ben** készült. Az itt megfogalmazott jövőkép 10 évre szól. A településfejlesztés alapcélja a lakossága életminőségének javítása, az életszínvonal emelése és az erre épülő közösségi, kulturális életen keresztül új falusi kötődés (identitás) megteremtése. Ennek érdekében az alábbi kiemelt célok, prioritások fogalmazódtak meg:

- I. A népesség stabilizálása, illetve hosszabb távlatban optimális népességszám és településméret elérése, amely biztosítja a falu hosszú távú életképességét és fejlődését.
- II. Az életszínvonal emelése, a jövedelemszerző képesség javításával, a gazdaság fejlesztésével és a falu által nyújtott szolgáltatások színvonalának emelésével.
- III. A természet és a táj védelme, erőforrásainak fenntartható hasznosítása, a kedvező környezeti állapot megőrzése és javítása. A tájhasználat környezettel való harmonizálása alapján. Környezetvédelem.
- IV. A falu megújítása a helyi társadalom, a közösségi és kulturális élet fejlesztésével és az épített környezet védelmével és fejlesztésével.
- V. A település térségi szerepének erősítése, tudatos településmarketing és a térségi együttműködés keretében.

Az alábbi táblázat összefoglalja a 2015-re tervezett elérendő célokat és azok jelenlegi állapotát.

Jövőkép, Sopronkövesd jellemzői 2015-ben (TFK, 2005.)	Jelenlegi állapot
A falu a kistérség fejlődő települése, amelyet a „tősgyökeres” falusi lakók mellett a betelepült, a vidéki környezetet előnyben részesítő, fiatal, képzett családok lakják.	😊 folyamatban
A falu munkaképes népességének megfelelő munkalehetősége van a helyi és a környezetben lévő munkahelyeken.	😊 legnagyobb részben megvalósult
A helyi munkalehetőségek a turizmus és a szolgáltatóipar megerősödésével növekednek.	😊 folyamatban
A falu mezőgazdasága átalakul a piaci igényeknek megfelelően, korszerű eszközökkel, környezetkímélő módon, jövedelmezően termel.	😊 folyamatban
A falu közintézményei biztosítják a lakosság igényeinek színvonalas kielégítését minden korcsoport számára, az óvodástól az időskorúak gondozásáig.	😊 legnagyobb részben megvalósult (még további kapacitásbővítésre van szükség a gyermekintézményeknél)
A környezet védelme megerősödik, a környezetgazdálkodás és a környezettudatos nevelés következtében.	😊 folyamatban
A lakókat és az ide látogatókat szép, rendezett falukép fogadja, gondozott	😊 folyamatban

épületekkel és közterületekkel.	
A helyi közösség megerősödik, civil szervezetek tevékenykednek a település fejlesztésében, szépítésében, az élénk kulturális és sportéletben, a hagyományok megőrzésében, szolgálva a lakosság új identitásának kialakulását.	😊 folyamatban
A falut jól működő önkormányzat vezeti, amely a helyi közösségekkel aktívan együttműködve szervezi a falu életét.	😊 folyamatban

Társadalmi jövőkép 20 év múlva

- Nő a térség és a község népességmegtartó ereje.
- A fiatalok helyben maradnak, és itt alapítanak családot. Vonzó lakóhely: a barátságos települési környezetnek és a jó lehetőségeknek köszönhetően jónéhányan betelepülnek.
- Az oktatási és humán infrastruktúra megfelelő férőhelyet és színvonalat biztosít az itt élő családok számára.
- A jó színvonalú intézményrendszert a településen kívül élők is igénybe veszik.
- A szomszédos Ausztriából letelepedni szándékozók (itt lakó, ott dolgozók) körében népszerű célpont Sopronkövesd, ahol adottak a minőségi lakókörülmények (környezet és szolgáltatások).
- A javuló korszerűség következtében mérséklődik a falu elöregedése, ezzel párhuzamosan bővül a szociális szolgáltatások köre és minősége.
- A rendszeres helyi programoknak köszönhetően erősödik a közösség összetartó ereje. A befogadó szellemű társadalom őrzi, építi és átadja hagyományait, erősítve a helyi identitást és kötődést.

Gazdasági jövőkép

- A község vagyoni helyzete továbbra is stabil; folyamatosan tud forrást biztosítani fejlesztésekre, felújításokra és pályázati önrészekre.
- A település fejlesztése az önkormányzat érdekei és céljai alapján, átgondoltan és rendszerelvűen történik, nem pedig ad hoc módon, a beruházóknak és az aktuális pályázati lehetőségeknek megfelelően.
- A falu térségi szerepe tovább erősödik. A helyi termékek piacra jutása érdekében települési együttműködések működnek (mezőgazdasági, élelmiszeripari és kézműves termékek).
- A helyi munkalehetőségek száma tovább nő.
- A község folyamatosan korszerűsödő infrastruktúrával és szolgáltatásokkal működik.
- Bővül a helyi vendéglátás és idegenforgalom infrastruktúrája (rekreációs turizmus, vendéglátás, események), így az ágazat gazdasági jelentősége is.
- A település fejlesztése a környező településekkel együttműködésben zajlik.

Környezeti és településszerkezeti jövőkép

- Közösségi terek és szolgáltatások bővülése. További korszerű pihenő-, játszó- és sportterületek szolgálják a lakosságot.
- Teljes körű közműellátás; korszerű hulladékkezelés.
- A szolgáltató rendszerek energiahatékonysága nő, a megújuló energiaforrások használata tovább bővül, az intézmények energiahatékonysága javul.
- Az új építési telkek folyamatosan beépülnek.

- Rendezett utcák és közterületek. Az önkormányzat és a lakosság együttműködésével tiszta, rendezett, virágos falu.
- A tájhasználat a környezet- és természetvédelem maximális figyelembevételével zajlik.
- Növekszik a településen a megújuló energiatermelés és –felhasználás.
- Tovább nő a településen belül a zöldterületek száma.
- Az országos átlaghoz képest kiemelkedő, 48%-os erdősítési arány megmarad.

Sopronkövesd, a zöld szívű falu. A település által használt szlogen továbbra is megfelel a község jövőképét leíró elképzeléseknek - Sopronkövesd az elkövetkező 15-20 évben is legyen természet közeli és környezettudatos, ápolat, virágos, vonzó zöld falu.

1.2. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK

A község jövőképének eléréséhez vezető hosszú- és középtávú célok, és tervezett beavatkozások, valamint a településrendezési eszközöket érintő változtatások megvalósítása az alábbi általános – horizontálisan érvényesülő – fejlesztési irányelvek figyelembe vételével történik.

→ Népeségmegtartás és -vonzás

Egy település egyik legfontosabb, minden fejlesztését meghatározó célja az aktív korú, képzett lakosok megtartása, illetve vonzása, maradásra ösztönzése. Általában a társadalmi-gazdasági célok mindegyike azt szolgálja, hogy a hazai és európai demográfiai tendenciáknak megfelelő természetes fogyásból adódó veszteséget ellensúlyozza a pozitív vándorlási egyenleg – Sopronkövesd esetében azonban jelenleg nem kell tartani az elnéptelenedéstől, hiszen egy vonzó, nagyszámú helyi munkalehetőséget kínáló, prosperáló községről beszélünk.

Sopronkövesden tehát elsősorban az itt születő, felnövő fiatalok megtartása a cél, illetve a képzett fiatal munkavállalók letelepedésének támogatása a feladat.

→ Környezettudatos, zöld szemlélet, fenntarthatóság

A környezeti erőforrásokkal, értékekkel való felelős és fenntartható gazdálkodást a fejlesztés minden területén érvényesíteni kell. A környezettudatos szemlélet elterjesztése nem csak a környezeti károk csökkentése, az élhetőbb környezet miatt fontos, hanem a fogyasztási szokások befolyásolásával, az alkalmazott technológiák iránti igény növelésével a zöld gazdaság piacát, s végső soron megerősödését is szolgálja. A környezetbarát építőanyagok, megújuló energiaforrások alkalmazását, a zöldterületek kialakítását, minőségi megújítását az integrált községfejlesztési projekteknél is érvényesíteni kell.

A környezetbarát technológiák alkalmazása a gazdasági szektorban és a községi szolgáltatások minden területén fontos cél, különösen a hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás, szennyvízkezelés és községi közlekedés fejlesztési vonatkozásában.

Környezetkímélő energetikai rendszerek preferálása, a megújuló energiaforrások használatának támogatása: Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények felújításával mintaadó projektek létrehozása a feladat, a lehető leghatékonyabb energetikai beavatkozások előnyben részesítésével.

A szemléletformálásban fontos a lakosság tájékoztatása a szelektív gyűjtés, a komposztálás és a hulladékminimalizálás lehetőségeiről; valamint a környezettudatosság kiemelt kezelése az óvodai és az iskolai helyi nevelési programokban.

→ Együttműködés és szolgáltató szemlélet

Az együttműködés jelent egyrészt egy belső összefogást: amikor a község lakossága közösen határoz meg és valósít meg eseményeket vagy fejlesztéseket; és jelent egy külső kapcsolati hálót is, melyre valamennyi településnek szüksége van a harmonikus fejlődéshez.

Az együttműködés egyúttal információáramlást, továbbá párbeszédet és konszenzust is jelent. Így a tervezési munkák és a beruházások megvalósítása során valódi partnerség tud kialakulni az egyes szereplők között. A

partneri viszonyban beazonosíthatóvá válnak azok az igények, amelyeket a községvezetés saját hatáskörében meg tud oldani, továbbá a folyamatos párbeszédén keresztül a gazdasági szféra községfejlesztésben való szerepvállalása is megerősíthető. Ezzel biztosítható a fenntartható fejlődés, és a hosszú távú szemléleten túl jelen időben sem sérülnek alapvető érdekek.

Az önkormányzat vállalkozás- és befektetésbarát szemlélettel mind aktívabb településmarketinget tud folytatni (gazdasági területek kiajánlása). Folyamatosan kommunikál a lakossággal (igényfelmérő és elégedettségi kérdőívek, a honlapon aktív kétirányú kommunikáció) és ezekre reagálva fejleszti szolgáltatásait. A helyi közösségekkel aktívan együttműködve szervezi a község életét.

→ **Esélyegyenlőség**

Az esélyegyenlőség horizontális érvényesítésével mindenki számára biztosítani kell a község használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségeket és mindenekelőtt a társadalmi igények kielégítését biztosító humán szolgáltatásokat.

A szolgáltatások elérhetővé tételére, az akadálymentesítésre kell törekedni nemcsak az új beruházások, hanem a bővítések, átalakítások során is.

Az új projektek során biztosítani kell a teljes körű - fizikai és infokommunikációs - akadálymentesítést is.

→ **Minőségi szemlélet, igényesség**

Az élhető és vonzó kisközségi környezet biztosításának egyik sarokpontja, egyben a népességmegtartás alapvető feltétele az igényes, minőségi települési környezet kialakítása, kiterjesztése és nem utolsósorban a fenntartása.

A lakosság érzékenyítése is hozzájárulhat a minőségi környezet megóvásához; és a saját környezetük igényes kialakításához. Ehhez segítséget nyújthatnak a közös településszépítési akciók.

2. CÉLOK

Minden település így Sopronkövesd fejlesztésének is alapcélja a lakosság életminőségének és életszínvonalának javítása, a gazdaság versenyképessé tétele. Ezek érdekében **egyenrangú prioritások** fogalmazhatók meg (célok). Ezek felsorolása fontossági sorrend nélküli, hiszen egymást feltételezik és egymással párhuzamosan működő további feladatokat generálnak. A fejlesztési irányelvek pedig valamennyi célt áthatják és meghatározzák az egyes célok elérési módját.

A koncepció integrált szemlélete miatt az **átfogó célok és részcélok komplexen kezelnek bizonyos tématerületeket**. A hosszú távú célrendszer megfogalmazása során az alábbi, korábban megfogalmazott célkitűzéseket vettük figyelembe:

2.1. CÉLRENDSZER

A gazdasági szektor versenyképességének elősegítése és az életminőség feltételeinek javítása, a minőségi települési környezet és szolgáltatások biztosítása egyaránt fontos, egymással szoros kapcsolatban lévő célok. Csak erősödő gazdasági bázis mellett érhető el, hogy a befolyó jövedelmekből a település fenntarthatóan fejleszthető legyen, az emberek számára pedig a jövedelemszerzés lehetőségei biztosítottak legyenek. Az életminőséget meghatározó külső tényezők fejlesztése a munkaerő megtartása és vonzása miatt is lényeges, valamint a fenntartható működést hosszútávon biztosító népességszám és a kiegyensúlyozott korszerkezet szempontjából, nem utolsósorban pedig a község vonzerejének növelése miatt is.

A gazdasági prosperitáshoz elégedett, egészséges, képzett, a változásokra kellő rugalmassággal reagálni képes, sokféle értelemben nyitott lakosságra van szükség. Sem a gazdaság, sem az életminőség fejlesztése nem képzelhető el a község életének valamennyi szereplője nélkül. A közös sikerhez az egyéni életmódváltástól a helyi vezetőkön és a gazdasági élet szereplőin át a kormányzati intézkedésekig valamennyi résztvevő tevékeny közreműködésére és felelősségvállalására van szükség.

**SIKERES
JÖVŐ**

demográfiai folyamatok befolyásolása
 életkörülmények, szociális helyzet fejlesztése
 emberi erőforrások fejlesztése
 helyi társadalom, önkormányzat fejlesztése
 közösségi, szellemi élet fejlesztése
 kultúra, szórakozás, sport fejlesztése
 épített környezet védelme és fenntartása
 táji és természeti környezet megóvása
 infrastruktúra fejlesztése
 megközelíthetőség javítása

A településfejlesztés során tehát az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztéseken túl, azokat a beruházásokat, intézkedéseket és programokat kell **előtérbe helyezni**, amelyek:

- hosszú távon a népesség megtartását szolgálják,
- bővítik és korszerűsítik a helyi szolgáltatásokat.
- további munkahelyet teremthetnek (más gazdasági területen is)

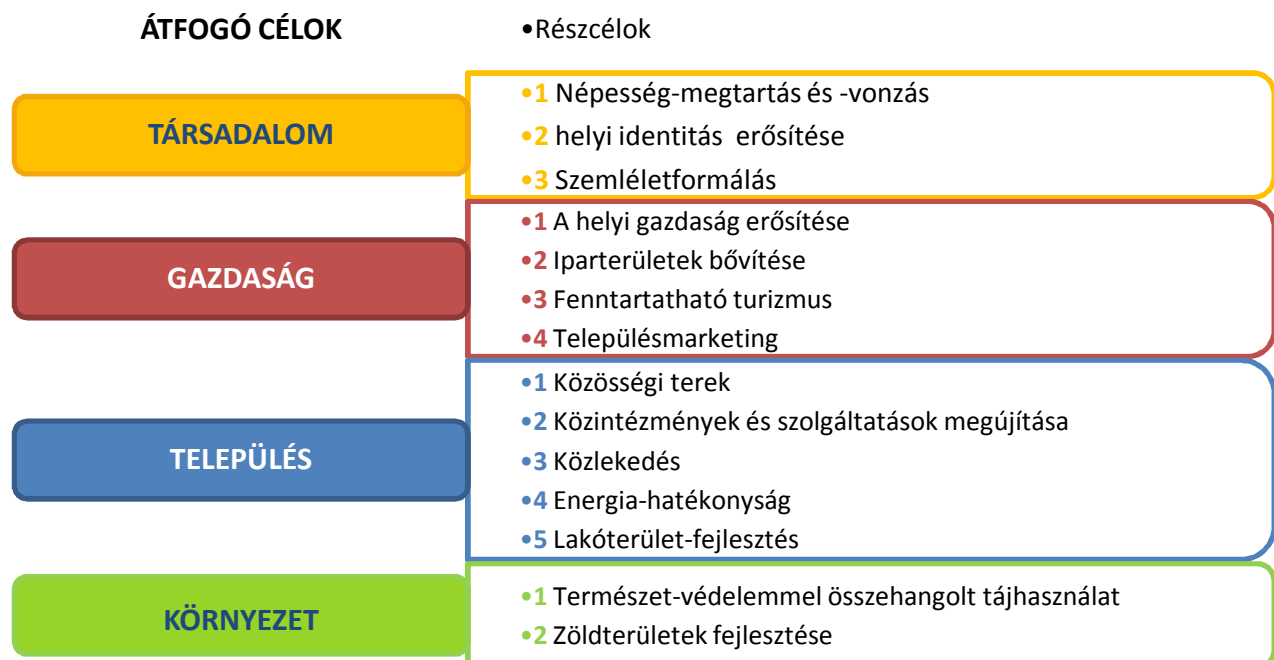
Nem élveznek viszont prioritást azok a fejlesztések, amelyek

- üzemeltetése aránytalanul nagy terhet ró az Önkormányzatra, és más módon, kedvezőbb anyagi feltételekkel is biztosítható volna;
- a lakosság, vagy a vállalkozók nagyon szűk körét érintik, és ami aránytalan nagy működtetési kiadásokkal jár.

A település sikeressége és a lakók életminőségének javítása érdekében e fenti fejlesztendő területeket szervezi rendszerbe, foglalja össze az alábbi célrendszer:

TFK – hosszú távú célrendszer

Sopronkövesd, a zöldszívű falu. A település által használt szlogen továbbra is megfelel a község jövőképét leíró elképzeléseknek - Sopronkövesd az elkövetkező 15-20 évben is legyen természet közeli, ápolt, virágos, környezettudatos, vonzó falu.

2.2. AZ ÁTFOGÓ CÉLOK TARTALMA

A fenti célok a jobb átláthatóság kedvéért rendeződtek tematikusan, azonban a legtöbbjük szoros összefüggésben van egy vagy több másik párhuzamos céllal, kiegészítik, esetenként feltételezik is egymást.

TÁRSADALOM

1 Népeségmegtartás és -vonzás

- Az elöregedés megállítása, a fiatal népeség megtartása. Ennek legfőbb eszközei a helyi potenciálok hatékony kiaknázása, a települési szolgáltatások fejlesztése, és a minőségi lakókörnyezet biztosítása.
- A helyi munkalehetőségek miatt ideköltöző családok befogadása.

2 A helyi identitás erősítése

- Hagyományörzés. Az itt lakók lokálpatriotizmusának táplálása, a sopronkövesdi hagyományok ápolása és építése, a kötődés erősítése is segíti a falu megtartóerejének növelését.
- Közösségfejlesztés. A lakosság bevonása a településfejlesztésbe, a közös célok megvalósításában való közreműködés szervezése, folyamatos tájékoztatás. Közösségi programok szervezése.
- A környék ipari, mezőgazdasági, és nem utolsósorban földrajzi helyzetének mind jobb kihasználása; az idegenforgalomban rejlő lehetőségek kiaknázása és a turisztikai vonzerő erősítése; a helyi termékek

népszerűsítése mind-mind növeli a helyben lévő foglalkoztatási lehetőségeket, és visszahatva egyúttal erősíti is a lokálpatriotizmust.

3 Szemléletformálás

- A lakosság szemléletformálása éppolyan fontos a fenntartható település megteremtésében (környezettudatosság), mint a helyi gazdaság erősítésében.
- Az lakosság innovációs potenciálja növelhető ismeretterjesztő előadások szervezésével, az alulról jövő, egyedi kezdeményezések felkarolásával, stb. Mindezek alapvető feltétele természetesen a korszerű kommunikációs technikák biztosítása.

GAZDASÁG

1 A helyi gazdaság erősítése

- A község Lövő felőli végén az ipari terület helyett kereskedelmi-szolgáltató övezet kialakítása.
- A helyi termékek előállításának támogatása (kézműves és élelmiszeripar), helyi terméklánc elterjesztése, településközi összefogás (társulások).
- A családi és kisvállalkozások támogatása.

2 Iparterületek bővítése

- További modern iparágak megtelepülésének elősegítése.
- Az iparterületek bővítése a lakott területektől távolabb eső részeken történjen.
- Megújuló energiákra alapozott fejlesztések támogatása.

3 Fenntartható turizmus

- A kereskedelmi, vendéglátó kapacitás és a kapcsolódó szolgáltatások bővítése, fejlesztése.
- A kedvező földrajzi helyzet adta idegenforgalmi potenciál hatékonyabb kiaknázása (Ausztria, Sopron, a Fertő-tó, Nagycenk, Fertőd közelsége). Rekreációs és programturizmus.
- A minőségi szálláskapacitás bővítése.
- A fejlesztések során a táj és a környezet védelme kiemelt figyelmet érdemel.
- Gondozott, vonzó településkép.
- Kistérségi együttműködések (TDM).

4 Településmarketing

- Tervezett és korszerű településmarketing (online és fizikai megjelenés, arculat).
- Minőségi tájékoztatás és kommunikáció (külső, belső egyaránt).
- A „Zöld szív” identitás erősítése.
- A lakosság és a civil szervezetek bevonása a tervezésbe, folyamatos tájékoztatás.

TELEPÜLÉS

1 Közösségi terek

- Településközpont kialakítása. A jelenlegi központ átalakítása, részleges funkcióváltása: szolgáltatásbővítés és közösségi tér kialakítása, parkosítás.
- Az intézménykertek modernizálása, zöldfelületeik minőségi javítása, használati és esztétikai értékük növelése.
- A közösségi sportterületek fejlesztése és további rekreációs területek kialakítása.
- További játszóterek kialakítása a kiépülő új lakóparkokban.
- Utcabútorok karbantartása és a közösségi igényeknek megfelelő helyeken újak kihelyezése.
- A virágosítási program folytatása.

2 Közszolgáltatások és közintézmények megújítása

- A humán infrastruktúra fejlesztése, bővítése az igényeknek megfelelően (kapacitás, korszerűség).
- Saját tulajdonú egészségház létesítése.
- A hulladékgazdálkodás további korszerűsítése.
- Az egészségügyi és kulturális létesítmények szükséges felújítása.
- A modern infokommunikációs szolgáltatások elérhetőségének folyamatos javítása.
- A sport és rekreációs infrastruktúra fejlesztése: szabadtéri edzőpálya és futókör létesítése, tanuszoda építése.
- A kulturális helyszínek felújítása, bővítése.
- A sportterületek bővítése.

3 Közlekedés

- A közösségi közlekedési infrastruktúra fejlesztése.
- A települést elkerülő út és a gyorsforgalmi út megvalósításának elősegítése a településfejlesztés önkormányzati eszközeivel.
- Járdafelújítások.

4 Energiahatékonyság

- A közintézmények (elsősorban az oktatási intézmények) energiahatékonysági fejlesztése.
- A megújuló energiaforrások használatának növelése (szélenergiatermelés és napelempark).
- A lakossági fűtőkorszerűsítés ösztönzése.
- Korszerű hulladékkezelés.
- Szennyvízkezelés.

15 Lakóterület-fejlesztés

- A betelepülési igényeknek megfelelően további lakóterületek kialakítása. További lakóparkok helyének kijelölése.
- Minőségi környezet és infrastruktúra.

KÖRNYEZET

1 A természetvédelemmel összehangolt tájhasználat

- Élőhelyek megőrzése (gyepterületek, vizes élőhelyek)
- A természeti értékek óvása, megőrzése, fenntartható használata.
- A tájkarakter megőrzése.
- Integrált földhasználati rendszer alkalmazása a természeti erőforrásokkal történő takarékos gazdálkodás.
- A mennyiség helyett a minőséget előtérbe helyező termelés.

2 Zöldterületek fejlesztése

- A meglévő zöldterületek fejlesztése, új zöldterületek kialakítása.
- Parkosítás, esztétikus zöldfelületek kialakítása, fasorok megújítása.
- A településképi esztétikai értékének növelése.
- Minőségi lakóterületek és zöldfelületek tervezése és kialakítása.

2.3. ILLESZKEDÉS

A célrendszer **Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepciójával** összhangban került kialakításra:

Sopronkövesd TFK Átfogó célok	1) Társadalom	2) Gazdaság	3) Település	4) Környezet
GYMS-megye TFK Átfogó célok				
1. A gazdaságszerkezet folyamatos megújítását szolgáló humán erőforrás fejlesztés	■			
2. A településhálózat és infrastrukturális rendszerek adottságainak bővítése a környezeti állapotok megóvásával			■	■
3. A megye belső kohéziójának és interregionális kapcsolatainak erősítése	■	■	■	

Sopronkövesd TFK Átfogó célok	1) Társadalom	2) Gazdaság	3) Település	4) Környezet
GYMS-megye TFK Horizontális célok				
1. A gazdasági és innovációs potenciál javítása, a humán erőforrások kreativitásának alakítása.	■	■		
2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű népesség és térségek társadalmi, gazdasági felemelkedésének és beilleszkedésének előmozdítása.	■	■		
3. Az infokommunikációs technológiák (IT) minőségének, használatának és hozzáféréseinek előmozdítása.	■	■	■	
4. A klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás, kockázatkezelés, lépések az energiatartósság felé.		■	■	■
5. A környezet védelme, a hatékony erőforrás-felhasználás elősegítése. Ivóvízvédelem, megfelelő minőségű és mennyiségű élelmiszertermelés biztosítása.		■	■	■
6. A városok és térségi központok fejlesztésével a térségi együttműködések erősítése.	■	■	■	
7. A fenntartható közlekedés támogatása, szűk keresztmetszetek felszámolása kulcsfontosságú infrastrukturális hálózatokban.		■	■	

3. TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOK

3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ADATOK

A Településfejlesztési Konceptió kialakítását részletes helyzetfeltáró, elemző és értékelő vizsgálat (=Megalapozó Vizsgálat) előzte meg. Ez tartalmazza a statisztikai és egyéb adatforrásból, egyedi adatfelvételtől származó számszerű adatokat, kiterjedt továbbá a tendenciák feltárására és értékelésére is.

A jelenleg hatályos településszerkezeti és szabályozási tervben rögzített változtatások fejlesztési elhatározások csak részben valósultak meg, így a fejlesztések lehetőségei továbbra is megmaradnak. A településszerkezeti elhatározásokat szükséges a jogszabályi változásokhoz igazítani, vagyis meg kell feleltetni az OTrT-nek (Az Ország Területrendezési Terve), GY-M-S MTrT-nek (Győr-Moson-Sopron Megye Területrendezési Terve), meg kell feleltetni az építési törvény és OTÉK változásainak és az új 314/2012. (XI. 8.) kormányrendeletnek. Ebből következik, hogy a terület-felhasználási besorolásra és lehatárolásra az új jogszabályi környezet szerint kerül majd sor.

3.2. A KONCEPCIÓ TÉRBELI VONATKOZÁSAI

Területi kiterjedést tekintve a gazdasági fejlesztés volumenei a legnagyobbak, ezt követik zöldterületi/rekreációs fejlesztési területek (melyek némelyike egyelőre vegyes, gazdasági-rekreációs potenciálú), majd a lakóterületi bővítések, fejlesztések, végezetül pedig a településközpont-megújítás.

Gazdasági fejlesztések

- A gazdasági fejlesztések közül a legjelentősebb területigénnyel a szélerőmű park rendelkezik. A környező nyugat-magyarországi szélcsatornában fekvő településekhez hasonlóan Sopronkövesd is szeretné kiaknázni ezt a környezetbarát megújuló energiaforrást. A tervezett napelem parkkal együtt ez a „zöldszívű falu” identitás gazdasági és energetikai pillére.
- További üzembővítést tervez a település legnagyobb foglalkoztatója, az AUTOLIV Kft., valamint a Troges Air-Technik Kft., amely új üzemcsarnokot szeretne építeni.
- A Péter majorban hűtőház és raktár építését tervezik, továbbá az állattartó telep korszerűsítését.
- Gazdasági és egyúttal rekreációs fejlesztést jelent a tervezett ranch kialakítása és az istálló felújítása (Lajos major).
- Az önkormányzat további telkeket vásárol (pl. a futballpálya mellett), ahol a zöldszívű faluképbe illő megújuló energiaforrásokat telepíthet (napelem), vagy a helyi szabadidő eltöltésére alkalmas helyszíneket alakít ki.

Rekreációs fejlesztések

- Sopronkövesd Önkormányzata elkötelezett az itt lakók életkörülményeinek folyamatos jobbítása iránt. Az egészségügyi szolgáltatások bővítése mellett fontosnak tartja a megelőzést, ezért az egészséges életmód fenntartásához a tömegsport támogatásával is hozzájárul. Ezt a célt szolgálja a tó mellett kialakítandó futókör és szabadtéri sportpark. Hosszabb távon Sopronkövesd egy tanuszoda építését is tervezi.
- Az egyes vállalkozások is folytatják a rekreációs és vendéglátó funkcióik bővítését (pl. Franciska major).
- Az önkormányzat az Agghegyen, a kápolna szomszédságában is vásárol telkeket, hogy az erdőszettel együttműködésben vendégforgalmi és rekreációs területeket hozzon létre (egy meglévő ház vendégházzá kialakítása már folyamatban van).

- Hosszú távon a falu Ausztria felőli oldalán, az egykori TSZ földeken is egy tó-sorozatból álló rekreációs zóna épülhetne ki; elkülönített horgászási, csónakázási és fürdőzési (télen korcsolyázási) lehetőségeket kínálva.

Lakóterületi fejlesztések

- Mivel Sopronkövesden sokkal több helyben a munkahely, mint a lakók száma, az itt letelepülni szándékozók számára újabb és újabb lakóterületek, lakóparkok kialakítására van szükség. Ehhez szükség van az építési övezet növelésére (pl. a Jókai utca környékén, Liliom utcától észak-nyugatra eső területek).
- A lakóterületi fejlesztésekkel természetesen együtt járnak zöldfelületi beruházások is (pl. játszóterek építése és parkosítás).

Településközpont fejlesztés

- A falu központját jelenleg az intézmények csoportosulása jelöli ki; hiányzik egy valódi településközpont, amely megjelenésével és szolgáltatásaival is megfelel ennek (beazonosítható, tágas modern, parkosított közösségi tér). Mindehhez egyes területek funkcióváltására van szükség, illetve bizonyos tevékenységek áthelyezésére (fűrészüzem). A központ kialakításának részleteit a település szabályozási terve fogja majd tartalmazni.

Humán infrastruktúra fejlesztése

- Pályázati forrásból szeretné megvalósítani az önkormányzat az egészségház építését.
- 2017-től az iskolák a központosítás miatt közvetlenül állami fenntartásúak lesznek, így az önkormányzat saját forrásból oldja meg az ebédlő bővítését.
- Az óvoda bővítése és a szükséges eszközök beszerzése pályázati forrásból.
- A kommunikációs hálózati rendszerek központosítása miatt pedig át kell szervezni jelenlegi hivatali rendszert, ami a kövesdi hivatali épületben plusz irodák kialakítását teszi szükségessé (a jelenlegi könyvtár és a valamikori klubhelyiség kárára).

Közlekedés

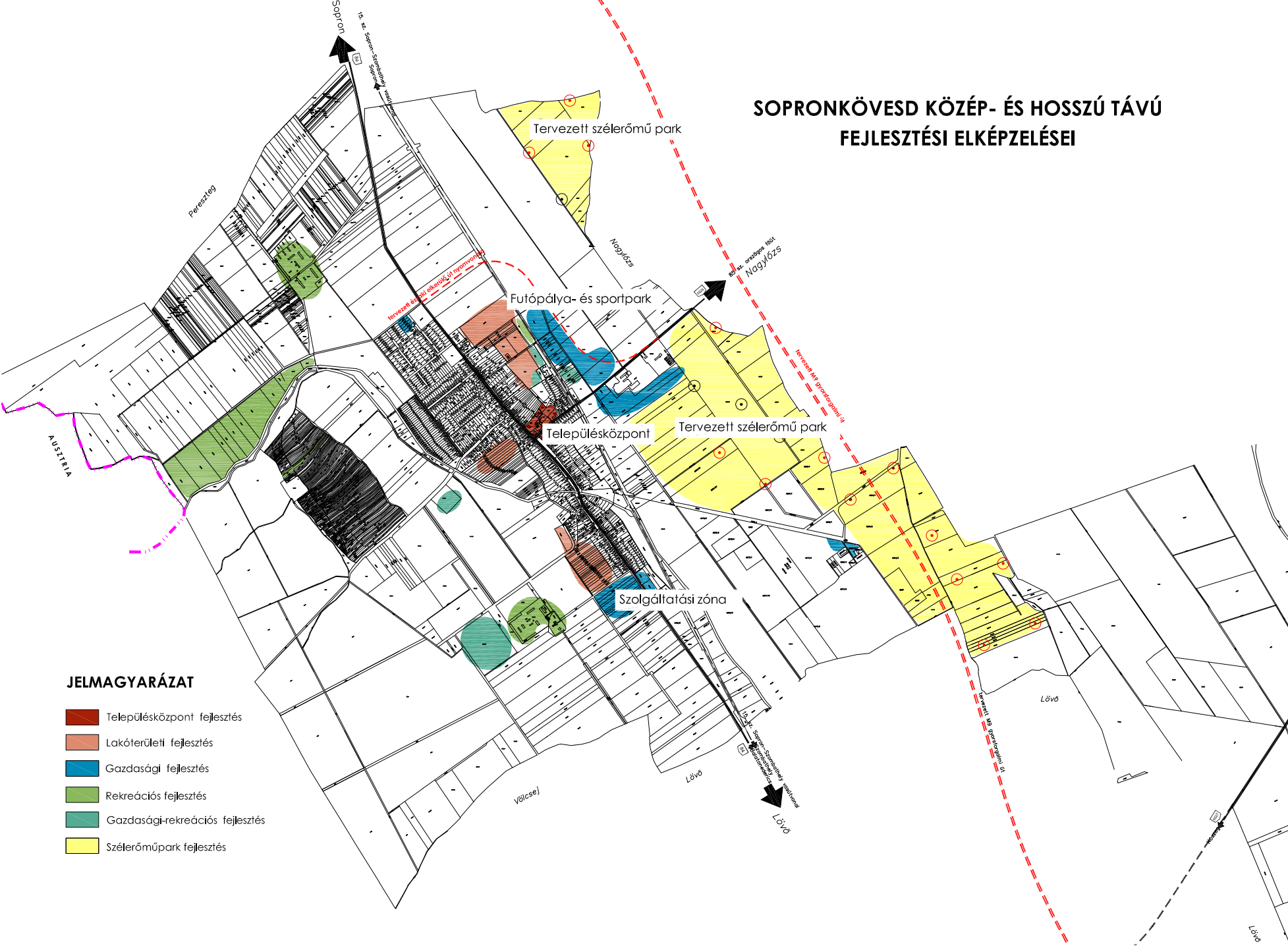
- A helyi szintű fejlesztések közül a járdafelújítások és díszburkolatok kialakítása a legjelentősebb, egyben rövid távú fejlesztés.
- A közlekedési beruházások közül az elkerülő út és a gyorsforgalmi út (M9) építése a településnél magasabb szintű beruházások, melyek pontos nyomvonala még nem végleges.
- A települést teljes egészében átszelő kerékpárút megvalósítására pályázatot nyújtott be az önkormányzat.

Sopronkövesd közép- és hosszú távú fejlesztési elképzelései

Projektek	
Településközpont kialakítása	A jelenlegi intézményi központ funkcionális településközponttá alakítása
Gazdasági területek	
Szélerőmű	a megújuló energiaforrások használatának növelése
Napelem park	a megújuló energiaforrások használatának növelése
Gazdasági fejlesztések	AUTOLIV Kft üzembővítés
	Trogas Air-Technik Kft üzemfejlesztés, új csarnok építése
	Péter major hűtőház, raktárépítés, állattartó építmény-korszerűsítés
Szolgáltatási zóna	A település Lövő felőli végén fekvő gazdasági területen nem ipari, hanem szolgáltató funkciók betelepítése
Lakóterületek	
További potenciális lakóterületek kialakítása	Építési övezet növelése, további lakóparkok helyének kijelölése a Jókai utca környékén
	Működő lakóterületek szomszédságában tervezett közműfejlesztések, újabb területek bevonása É-i irányban
Közlekedésfejlesztés	
Elkerülő út	A községet elkerülő, a településközpontot tehermentesítő út megvalósítása; a 84. sz. főút és a 8628. j. összekötő út közötti szakasz települést elkerülő része
Gyorsforgalmi út	M9 gyorsforgalmi út, a település érdekeivel egyező nyomvonalon
Járda felújítások	A meglévő járdák felújítása és újak építése
Kerékpárút	pályázat kerékpárút építésre
Sport-, rekreációs és idegenforgalmi fejlesztések	
Tömegsport	Futópálya és sportpark kialakítása a Liliom utca végénél, a tó mellett
	Tanuszoda építése
Idegenforgalmi és rekreációs	Franciska majorban szociális kutyakiképző központ és üdülőpark
	Lajos majorban ranch kialakítása, istálló felújítás
Szállás	Agghegy

A lényegesebb fejlesztéseket, infrastruktúra-hálózati elemeket és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változásokat a következő oldalon szereplő ábra mutatja be.

SOPRONKÖVESD KÖZÉP- ÉS HOSSZÚ TÁVÚ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEI

JELMAGYARÁZAT

- Településközpont fejlesztés
- Lakóterületi fejlesztés
- Gazdasági fejlesztés
- Rekreációs fejlesztés
- Gazdasági-rekreációs fejlesztés
- Szélérőműpark fejlesztés

3.3. ÖRÖKSÉGVÉDELEM

A településen az épített környezet konfliktusai az egyes épített elemek, területhasználati és településrészek szerint értelmezhetők.

Sopronkövesden a meglévő épületállomány csekély hányada képvisel védendő építészeti értéket, a falusias házak nagy része mára átépült vagy megsemmisült. A megmaradt településen az egyedi értékek, műemlékek, helyi épített értékek védelme jogszabályokkal biztosított. A község a korábbi településrendezési terv javaslatai alapján saját rendeletében rögzítette az egyedi védelmeket.

A főutcától távolabb eső, csendesebb utcák nagyon keresett építési területek, a tervezett lakófejlesztések nagy része megvalósult. Az újabb kori lakóterületeken a jó karban lévő házak közti közterület szorul minőségi fejlesztésre.

A közlekedésből adódó környezeti szennyezés az épített elemekre is hatással van. Az egyutcás jellegű falu főutcája a 84. számú főút, amelyen erős az átmenő forgalom. A faluképhez és a lakókörnyezet minőségéhez hozzátartozna egy humánusabb kialakítású faluközponti terület, ahol a gépjármű forgalom alacsonyabb prioritással bír. Ennek megvalósulására a távlatban tervezett M9 út és a tervezett elkerülő út adhat lehetőséget, ha az átmenő forgalom áthelyeződik és a település belterülete mentesül a terheléstől.

A javasolt utcakép, településszerkezeti védelem elemei ebben a rendeletben nem kerültek rögzítésre, a falukép és az utcakép megőrzését a HÉSz előírásai biztosítják.

Általánosan a belterületen az épületek állagának megőrzése szempontjából is fontos feladat a csapadékvíz elvezető árkok karbantartása, rendezése. Mivel a közterületek szélessége egy-két szakasztól eltekintve megfelelő, így a vízvezetés felszíni megoldásának nincs akadálya.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

Mivel Sopronkövesd község nem készített külön Integrált Településfejlesztési Stratégiát, így jelen dokumentum szolgál a jövőbeni fejlesztések alapjául. A településfejlesztési koncepcióban szereplő célok és feladatok megvalósítása érdekében a meglévő intézményrendszert kell összehangoltan működtetni.

4.1. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZER

Az önkormányzatok, így Sopronkövesd működése is akkor lehet sikeres, ha az irányítás hatékonyan működik, és az az érintett szereplők számára is átlátható.

A község fejlesztését meghatározó dokumentumok megvalósítása során a döntéshozói szintet Sopronkövesd Képviselő Testülete jelenti. A döntés-előkészítési feladatokat az Önkormányzati Hivatal adott szervezeti egységei végzik.

Az operatív szintet az Önkormányzati Hivatal dolgozói és az egyes beruházások kapcsán kijelölt pénzügyi, műszaki és vezető projektmenedzserek alkotják.

A megvalósításban részt vesz továbbá a helyi lakosság, a civil szervezetek és vállalkozások a Partnerségi tervben meghatározott módon. A folyamat részesei továbbá a külső szakértők: szakági tervezők, és egyéb szakértők.

4.2. A MEGVALÓSÍTÁST SEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek:

- **Településrendezési szerződés**

A nem fejlesztési jellegű tevékenységek közül gyakran alkalmazott eszköz a településrendezési szerződés eljárás, amely önkormányzati partnerségen alapuló, a magánkezdeményezésű fejlesztői projektek és az önkormányzat közötti viszonyt meghatározó együttműködés. Az egyes fejlesztési projektek volumenének és jellegének eltérése miatt célszerű, ha az önkormányzat az egyes fejlesztőkkel mindig egyedileg köt településrendezési szerződést. Az egyes fejlesztésekkel kapcsolatos elvárások megfogalmazása - beadandó anyagok, a döntés menete, stb. – az illetékes hivatali csoportok bevonásával történik egyedileg, minden esetben az adott fejlesztésre szabva.

- Az önkormányzat **elővásárlási jogának** gyakorlása területek kivásárlásakor.

- A helyi gazdaságfejlesztés egyik legfontosabb önkormányzati eszköze a **helyi adópolitika**, ezen belül is a helyi iparüzési adó mértékének szabályozása. Helyi adó- és illetékkedvezményekkel bizonyos esetekben mobilizálható a magántőke, amelyet a településrendezési szerződésben rögzíthetnek (tervalku).

- **Arculatformálás és településmarketing**

Egy település pozitív megjelenéséhez, népszerűsítéséhez egyre nagyobb szükség van a beazonosíthatóságra. Az egységes települési arculat nem csak a külső megjelenéshez szükséges, hanem befelé, a helyi lakosság, a gazdasági szereplők felé irányuló kommunikációhoz is. A korábbi racionális, funkcionális megközelítés helyett a hangsúly áthelyeződött az érzelmi, mentális és pszichológiai hatásokra, azaz a legfontosabb cél az lett, hogy a település, mint márka pozitív asszociációkat váltson ki a megcélzott fogyasztókban.

A települési marketingstratégiának az alábbi célokat kell szolgálnia:

- Egyértelműen beazonosíthatóvá és vonzóvá kell tennie a települést.
- Javítani az önkormányzat külső kapcsolatrendszerét.
- Befektetőket vonzani.
- Növelni a megválasztott községvezetés népszerűségét az állampolgárok körében, illetve
- a település lakóinak büszkeségét, erősítve ezáltal kötődésüket.

▪ **Egyéb önkormányzati kezdeményezések**

A települési környezet szépítése, élhetőbbé tétele szempontjából hasznos és nem utolsósorban szemléletformáló hatással bír egy-egy köztisztasági program vagy lakossági virágosítási kampány szervezése.

4.3. JAVASLAT A VÁLTOZÁSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a település érdeke. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelní kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben és a megfelelő eszközökkel történjenek.

A monitoring számos komplex feladatot foglal magában:

- Adatgyűjtés és –értékelés; a koncepció esetleges módosítása.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Évenként megvizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzésinek elérése érdekében. Eltérés esetén be kell avatkozni, módosítani kell az intézkedéseket.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
- A fejlesztési koncepció teljes felülvizsgálata, aktualizálása tíz évenként szükséges, az elkészült felmérések, a legfrissebb statisztikai adatok, újabb információk, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- A településfejlesztési feladatok teljesítéséről közmeghallgatás során a polgármester évente beszámolót tart.
- A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón és honlapon keresztül, illetve a helyben szokásos egyéb módokon.